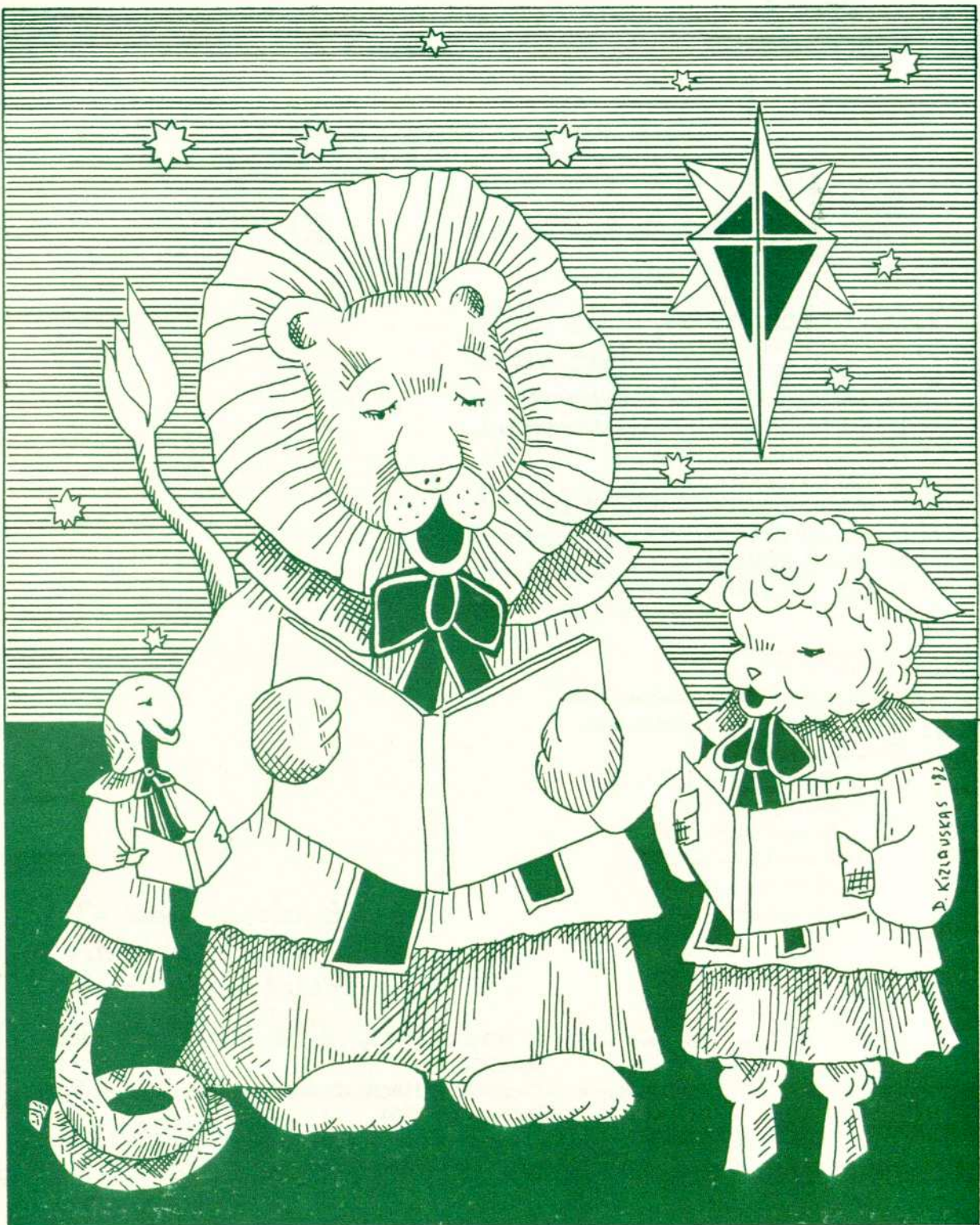

eglutė 1982
GRUODIS

TURINYS

- 3 KALĖDOS LIETUVOJ, S. Jakštas
- 4 KALĖDOS BE DOVANŲ, D. Augienė
- 12 CEPELINO KALĖDOS, Teta Audronė
- 16 KALĖDINĖS GIESMĖS
- 18 GALVOSŪKIAI
- 22 KŪČIŲ VAKARĄ, A. Paškevičienė
- 28 AR ŽINAI?
- 30 VAIKŲ KŪRYBA
- 31 1982 "EGLUTĖS" TURINYS

PIEŠINIAI

1982 m. viršeliai Dianos Kizlauskienės

Skyrių vinjetės — Zitės Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

- A. Sutkuvienės — 4, 7, 8, 10, 11
- A. Muliolytės — 6, 22
- A. Skrupskelienės — 12, 13, 14
- P. Osmolskio — 16, 17, 20
- K. Juzaitytės — 24
- E. Muliolienės — 26, 27

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, 57 Sylvan Ave., Toronto, Ont., Canada
M6H 1G4

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo
"Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina
Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Connecticut 06260. Administratorė — Dan-
guolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July
and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Im-
maculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription—\$7.00; single
copy—\$0.75. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

KALĖDOS LIETUVOJ

Stasys Jakštas

Sako, gimė Jis tvartely
Šieno prakartėlėj,
Jo pasveikinti karaliai
Atjojo raiti.

Jis su meile atkeliavo
Dangiškos širdies —
Jis tiesos, vilties žodelį
Atnešė visiems.

Te žinia ta visą žemę
Aplekia ratu.
Tegul vienas kitą remia
Ir džiaugias kartu!

Te Kalėdų džiaugsmas švinta
Kristaus vėliavoj,
Te vergijos pančiai krinta
Mūsų Lietuvoj.

KALĖDOS BE DOVANŲ

Danutė Augienė

Mokyklos koridoriuose prapliupo aštrus ir režiantis skambutis. Mokiniams šiandieną jis buvo ypač mielas ir laukiamas, nes nuo dabar prasidės jų Kalėdų atostogos.

Dvi savaitės be rūpesčių! Be rūpesčių?... Be jokių! Per šias dvi savaites gyvenimas bus pilnas nuotykių, staigmenų, nenumatytų įvykių, džiaugsmo valandėlių. Taip galvojo kiekvienas vaikas.

Iš mokyklos pro visas duris būriais vertėsi vaikai. Linksmi jie stumdė vienas kitą. Berniukai tampė mergaites už palaidų plaukų, kaišiojo kojas tiems, kuriuos nutarė įgrūsti į sniegą, mušėsi per galvas su knygomis. Dar drąsesni svaidė į orą mokytojos sugrąžintus, dabar jau nereikalingus, rašinius. Mergaitės sagstė švarkelius savo jaunesniesiems broliukams ar sesytėms. Kitos cypė, pamčiusios kad berniukai minko sniego gniūžtes jas apmėtyti ir bandė tuo pačiu atsilyginti. Vienas kitas bailesnis vaikas jau verkšleno, išsigandęs sniego karo. Bet daugumoje visi dūko ir nerūpestingai džiaugėsi.

Pamažu būrys mažėjo ir vaikai, pėsti ar vežami, ėmė tirpti į visas puses.

Paulius, Petras, Andrius ir Elenytė irgi pasuko į savo namų pusę.

— Ar girdėjot, koks pagyrų puodas tas Karolis? — prašneko nepatenkintu balsu Petriukas.

— Na, ir ką jis vėl prasimanė? — susidomėjo Andrius.

— Jis sako, kad jam tėvai Kalėdoms nupirks tokį traukinį, kuriuo jis galės kas rytą, įjungęs bateriją, atvažiuoti į mokyklą.

— Melagis, — trumpai pasakė Andrius.

— O Jonas dar geriau sugalvojo. Sako, kad jo tėvas pažadėjo Kūčioms jį nuskraidinti į mėnulį.

— Gal sapne...

— Tikriausiai! ... Ir aš buvau mėnulyje, — pridėjo Petras. — Kai prisižiūrėjau televizijoje filmų ir prisiklausiau pasakojimų apie astronautų keliones, tai ir sapnavau.

— O Vida, girdėjau, sakė, kad ji gaus lėlę, kuriai bėga... — įsiterpė Audrius.

— Kaip tau ir negėda?! — pertraukė jį Elenytė.

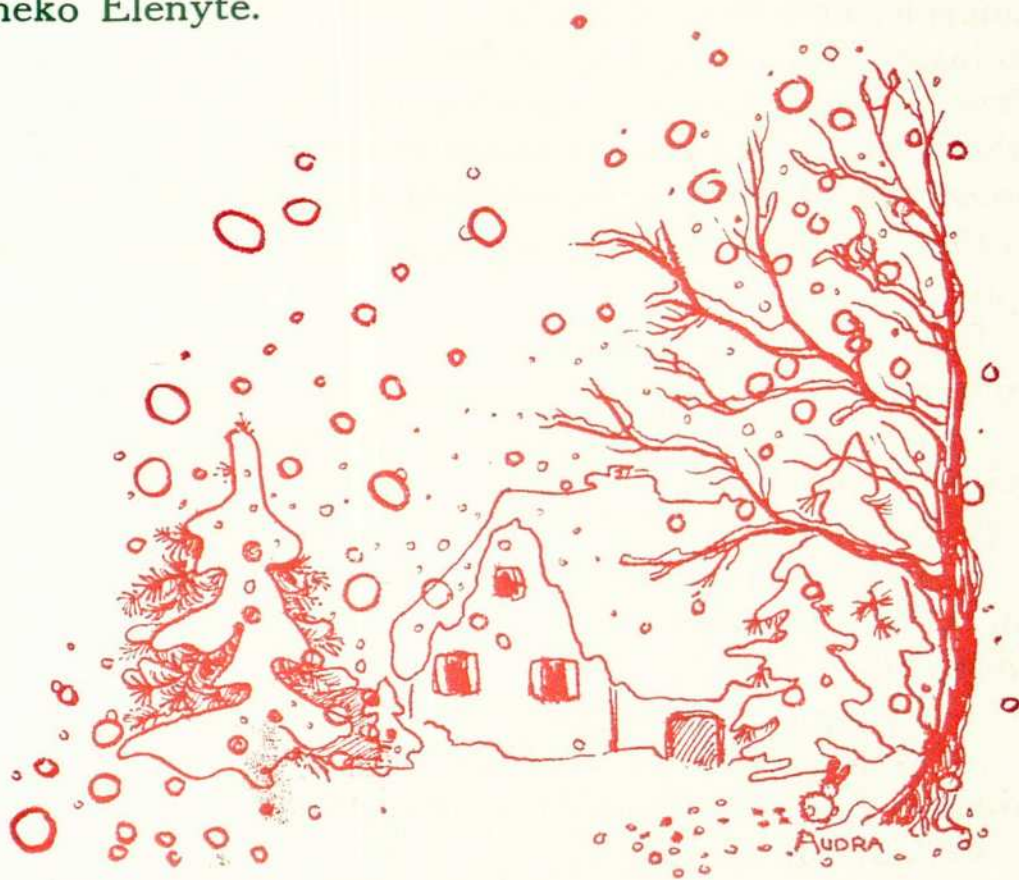
— Bet juk aš nepasakiau, kas bėga. . .

— Jonas turi tiek žaislų, kad ir pats nežino, su kuriuo žaisti. Jis nuolat nuobodžiauja, skundžiasi, kad neturi ką veikti. Bet paprašyk tu jo ko nors — niekad negausi. Niekuo jis su tavimi nesidalins! Net žaisti kartu nepriims. . . Tikras skupidraila! — piktai užbaigė Paulius.

— Kas tai per žodis? — paklausė Petriukas.

— Šykštuolis, jei tau geriau tas žodis patinka, — išsišiepęs atsakė brolis.

— Kažin kokios bus mūsų Kalėdos? — liūdnokai prašneko Elenytė.

— O ko joms truks? Tėtė grįžo iš ligoninės. Sustiprės. Operacija pavyko, nieko labai blogo nerado. Bus ramios Kalėdos, — protavo Paulius. Jis buvo vyriausias. Aštuntokas. Tuo tarpu Elenytė šiomet tik antrą skyrių pradėjusi lankyti.

— Mamytė paruoš Kūčias. Eglutę papuošim šiaudinukais mes patys. Juk lankėm specialias pamokas ir jau kelis turim padarę, — tęsė savo rimtą kalbą Paulius.

— O po eglutės bus daug dovanų, — lyg klausė, lyg teigė, žibančiom akim į vyriausią brolių žiūrėdama, Elenytė.

— Dovanų bus, jei mes patys jų pagaminsim.

— Bet aš noriu lėlės su daug suknelių ir spintos ir lovos jai. Lėlės, kuri kalba, verkia ir vaikšto.

— Aš noriu automobiliukų. Visą pilną dėžę. Ir stotį. Ir stoties viršininką, — pridėjo Andrius

— Lėlė. . . Automobiliukai. . . Niekai! Man Kalėdų Senis atneš akvariumą su auksinėm žuvytėm ir povandėnine pilimi — tokia, kurioje tilptų didžiausia lydeka, — kalbėjo Petras mandrai pakreipęs galvą.

— Kaip matau, jūs visi su Jonu galėsit keliauti į mėnulį, nes nemokat vaikščioti žeme. Argi jūs nesuprantat, kad šiemet tėveliai dovanoms pinigų neturės? Ir kad man nė mur-mur apie savo kvailus norus namie prie tėvų, — kietai pasakė vyriausias Paulius.

Vaikai priėjo savo namus, ir pokalbis nutrūko. Jie žaidė kieme su draugais ligi sutemų. Vakare, pavalgę ir nusiprausę, susibūrė apie tėvą. Jo, po keturių savačių nesimatymo, buvo labai pasiilgę.

— Tikriausia šiandien mokytojai jums kalbėjo apie Kalėdas, jų papročius, — paklausė tėvas, visus meiliai apžvelgdamas.

— Jau treči metai girdžiu, ir beveik vis tą patį, — drąsiai pasakė Andrius.

— Mokytojai kartoja, kad žinotumėt, kokie yra mūsų šalies papročiai, kad išmoktumėt juos išlaikyti, — įsiterpė mama.

— Mūsų lietuviškieji kalėdiniai papročiai užglušinami šio krašto prekybininkų gudrumo, — kalbėjo toliau tėvas. — Kai dar pats mokiausi, vienus metus man teko praleisti skandinavų krašte — Norvegijoje. Jų Kalėdų nuotaikos daug kuo panašios į Lietuvos. Aišku, nepriklausomos, ne dabartinės. Eglutę ten puošia tik Kūčių dieną ir tikrom žvakutėm. Per Adventą virš valgomo stalo kabinamas baltas, sidabrinis vainikas (Christ-thorn) su keturiomis didelėmis žvakėmis. Nuėjau ir aš tokį vainiką pas gėlininką nusipirkti. Išsirinkau ne baltą, o spalvingą. Jis man linksmesnis atrodė.

— Prašau man šitą. Jis tiks ant durų pasikabinti, — pasakiau atėjęs prie kasos.

— Kas gi mirė jūsų šeimoje? — klausia manęs gėlininkas.

— Niekas nemirė, — atsakiau.

— Tai kam jums šis vainikas? Jis tinka tik į kapus nešti. Ant durų jis kabinamas, jei kas namuose numiršta.

Kalėdų vakarą nuvažiavau tyčia į kapines pasižiūrėti. Visas didžiulis plotas skendo vainikuose ir šviesos spindėjime. Ant kiekvieno kapo degė nors viena žvakutė. Žvakės advento metu deginamos namuose ir bažnyčiose, tai kantraus laukimo simbolis.

Norvegijoje žinomas ir vis' mėgiamas advento kalendorius. Mano šeimininkų berniukas nutempė mane pačią pirmą dieną į netoli esantį knygyną. Ten tik kalendoriai buvo išdėstyti lange. Tai 22 maži, lengvai atidaromi langučiai nuo gruodžio 2-ros ligi gruodžio 23-čios ir vienas didelis gruodžio 24-tai dienai. Kai kalendorių nusipirkau,

buvau benoris tuoj visus langelius atidaryti ir pažiūrėti, ką juose įdomaus rasiu. Tačiau mano jaunas draugas paaiškino, kad atidaryti galima tik pažymėtos dienos langelį. Aš jo paklausiau. Kasdien rasdavau naują spalvotą vaizdelį — žvaigždę, angelą, giedančius vaikus, ką nors, kas priminė artėjančias Kalėdas.

Maisto netrūko, bet jo nebuvo ir per daug. Pupelių kava, ryžiai, migdolai, džiovintos vynuogės, apelsinai būdavo retesni produktai ir naudojami daugiausia kalėdiniams kepsniams.

Kalėdų išvakarėse, kaimuose ir miestuose visur matai aukštai iškeltus, rūpestingai išsaugotus, gražių pilnų varpų javų pėdus paukščiams palesinti. Smagu į besidžiaugiančius ir linksmi bečirškiančius sparnuočius žiūrėti. Ir paukščiai dalyvauja Jėzaus gimimo šventėje. Tai žmogų nuteikia jaukiai ir šiltai.

Nuo ankstyvo popiečio bažnyčios pilnos vaikų giedojimo, nes tai jų laikas garbinti gimstantį Kūdikelį. Vakarp iš bažnyčių, apie 4-5 valandą, visi skuba į savo namus, kur laukia šeimos iškilminga vakarienė, panaši kaip mūsų Kūčios. Valgomas tradicinis ryžių pudingas, kuriame paslepiami migdolas ir razinka. Tas, kuris randa savo lėkštėje migdolą, yra laimingasis. Jis gauna dovaną. Tas, kurio lėkštėj pupsos razinka, turi tą dieną nuvalyti stalą, suplauti indus, sutvarkyti namus ir atlikti visus darbus, kas tik ką jam tą vakarą lieps. Todėl razinką radęs, stengiasi ją kuo greičiausiai, niekam nematant, praryti ir iš bėdos išsigelbėti.

Kalėdų eglutė puošiama tik Kalėdų išvakarėse. Ji statoma viduryje kambario, nes po vakarienės visi — seni, jauni ir maži, susikibę už rankų, eina ratu, giesmes giedodami. Giesmes visi moka mintinai, jas mėgsta ir brangina. Aišku, būna po eglute ir dovanos, bet jomis taip nesirūpinama, kaip čionai. Dovanos būna dažniausiai pačių pagamintos, rūpestingai sugalvotos, sukurtos.

— Baigiasi ir mums šio vakaro miela valanda. Laikas visiems į lovas — įsiterpė mama, apglėbdama pusiau užsnūdusią Elenytę.

CEPELINO KALĖDOS

Teta Audronė

Visas Ledynų Miestas ruošėsi Kalėdoms. Gatvės blizgėjo įvairių spalvų ledo pirštais ir baltomis lemputėmis. Miesto rotušėje jau degė šviesutės ant didžiosios miesto eglės. Ji buvo išpuošta pingvinukų mokyklos mokinių papuošalais. Visi mokinukai, eisena atžygiavo į rotušę ir patys užkabino savo padarytus papuošalus. O mamos ir tėtės jiems garsiai plojo. Parduotuvių vitrinos irgi visos išpuoštos kalėdinėmis scenomis.

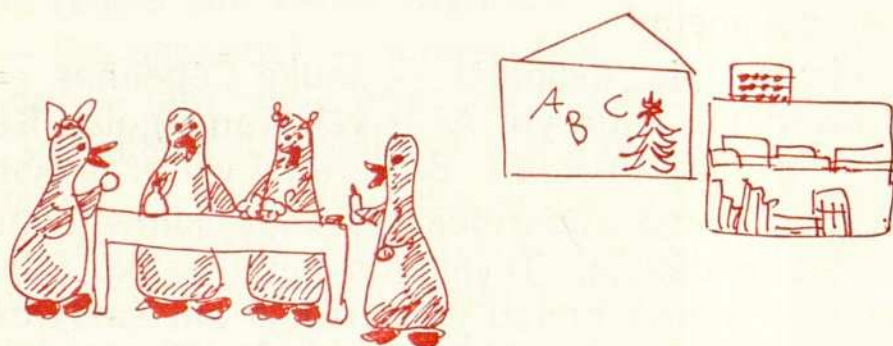

Cepelino namuose triūsėsi ponja Pingvinienė: kepė visokiausius sausainius ir pyragus. O Cepelinas vis laizė skanią tešlą nuo šaukštų ir linksmiai mamai siūlė: – mama, nereikia nė kepti, man tešlą dar skaniau valgyti!

Mama sutiko — taip, Cepelina, skani... bet kaip atrodytų jeigu ant stalo svečiams padėčiau tik tešlos dubenį?

Taip linksmi slinko dienos — nors Cepelinui ir jo draugams atrodė kad labai lėtai. Jie susiėję vis kalbėdavo apie dovanėles, kurių norėtų susilaukti nuo Pingvinų Kalėdų Senelio. Cepelinas labai, labai norėjo šuniuko, bet neprašė, nes jau porą kartų tėveliai aiškino kad dar per jaunas, ir visvien su gyvuliukais būna daug bėdų. Taigi, Cepelinas nutarė nezirsti, o vietoje to, norėjo raudonų rogučių ir traukinuko.

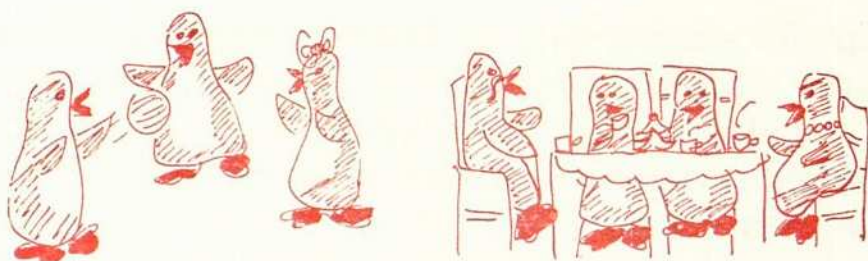
Mokykloje, pingvinukai tėveliams padarė mažus nykštuko magnetus. Jie ant mažo plono medžio gabaliuko užlipino “judančias” akutes, priklijavo baltą vatinę barzdą ir raudoną arba žalią trikampinę kepurėlę. Užpakaly pripipino magneto gabalėlį.

Magnetai šitaip atrodė:

Tada jie nupaišė atvirutes kurias papuošė blizgučiais. Cepelinas labai didžiavosi savo darbeliais ir rūpinosi ar mamai ir tėtei patiks.

Pagaliau Kūčių vakaras. Miesto gyventojai susirinko į miesto salę iškilmingoms Kūčioms. Jie susirinkę, pirma pasimeldė, ir padėkojo Dievuliui už Kalėdų šventę, o po to susėdo už stalų dalintis Kūčių maisto — įvairiausiai pagamintų žuvų ir krevečių, ir žinoma, žuvinių cepelinų. Po vakarienės pingvinukai žaidė, kol tėveliai šnekučiavo si. Prieš eidami namo, visi dar padainavo kalėdinių dainų.

— Mama, aš šiais metais norėsiu nemiegoti, kad galėčiau pamatyti Kalėdų Senelį. Ar galėsiu? — žiovaudamas klausė Cepelinas, grįžęs namo. Mama tėtei pamirkčiojo ir atsakė — Na, gal ir gali — juk jau esi didesnis, tai gal neužmigi.

Tačiau, nežiūrint kiek mėgino, Cepelinas užmigo, ir tėtė turėjo jį užnešti į lovytę.

Kalėdų rytą, Cepelinas pats pirmas nulėkė prie eglutės. Kiek dovanėlių!

— Mama, tėtė, kelkitės! — šaukė Cepelinas — jau laikas dovanėles atidaryti. Aš ir vėl pramiegojau Kalėdų Senelį, — truputį nusiminė. Bet greitai vėl pralinks mėjo.

Pingvinų šeima atidarinėjo dovanas, jomis džiaugėsi ir viens kitam dėkojo. Tėveliams labai patiko Cepelino magnetai — mama tuojau juos uždėjo ant šaldytuvo. O Cepelinas džiaugėsi rogutėmis ir traukinuku.

Po pusryčių mamytė Cepelinui paslaptingu balsu liepė vėl nueiti po eglute pažiūrėti — gal dar ne viską pamatė! Cepelinas bėgte nubėgo ir, išplėtes akutes, išsižiojo. Atsipeikėjęs šaukė — mama, tėtė, greitai ateikite. Žiūrėkite, ką dar radau!

Po eglute, krepšelyje, į Cepeliną žiūrėjo mažas baltutis kudlotas sniego šuniukas.

Cepelinas švelniai pakėlė šuniuką ir priglaudė. — Koks tu gražus. Aš tave mylėsiu ir prižiūrėsiu — jam tyliai šnabždėjo. O šuniukas laimingai uodegytę vizgino ir mėgino Cepelino snapą laižyti.

— Ačiū, ačiū, ačiū. Jis toks mielas, toks gražutis — vis neatsidžiaugdamas kartojo Cepelinas. Ar galiu bėgti laukan? Turbūt Snaigytė ir Ledukas jau manęs laukia. Mums reikės jam vardą sugalvoti.

— Gal neskubėk — juokėsi tėtė. — Pasidžiauk šuneliu viduj — jam reikia priprasti prie naujų namų. O Snaigytė, Ledukas ir jų tėveliai greitai ateis pas mus į svečius.

Vėliau, po pietų, kai tėveliai dar prie stalo svečiavosi, trys draugai išvedė šunelį laukan ir su juo ilgai žaidė. Tik jiems labai nesisekė vardo sugalvoti.

Vakare, jau išėjus svečiams, Cepelinas nusiskundė mamai ir tėtei, kad dar vis negalėjo šuneliui surasti tinkamo vardo.

Mama turėjo pasiūlymą — Cepelinai, atrodo kad tau reikia pagalbos. Gal paprašyk “Eglutės” skaitytojų? Tegul jie atsiunčia savo pasiūlymus, ir iš jų išrink tą vardą kuris tau geriausiai patiks.

— Kokia puiki mintis — sušuko Cepelinas — vaikučiai, ar galite man padėti išrinkti tinkamą vardą? Pagalvokite ir atsiųskite į “Eglutę”. Ačiū labai!

Padėkite Cepelinui! Atsiųskite į “Eglutę”, Tetai Audronei savo pasiūlymus. Jie bus panaudoti su jūsų vardais kitoje Cepelino pasakoje.

KALĖDINĖ LOPŠINĖ

muzika: N. Ulėnienės

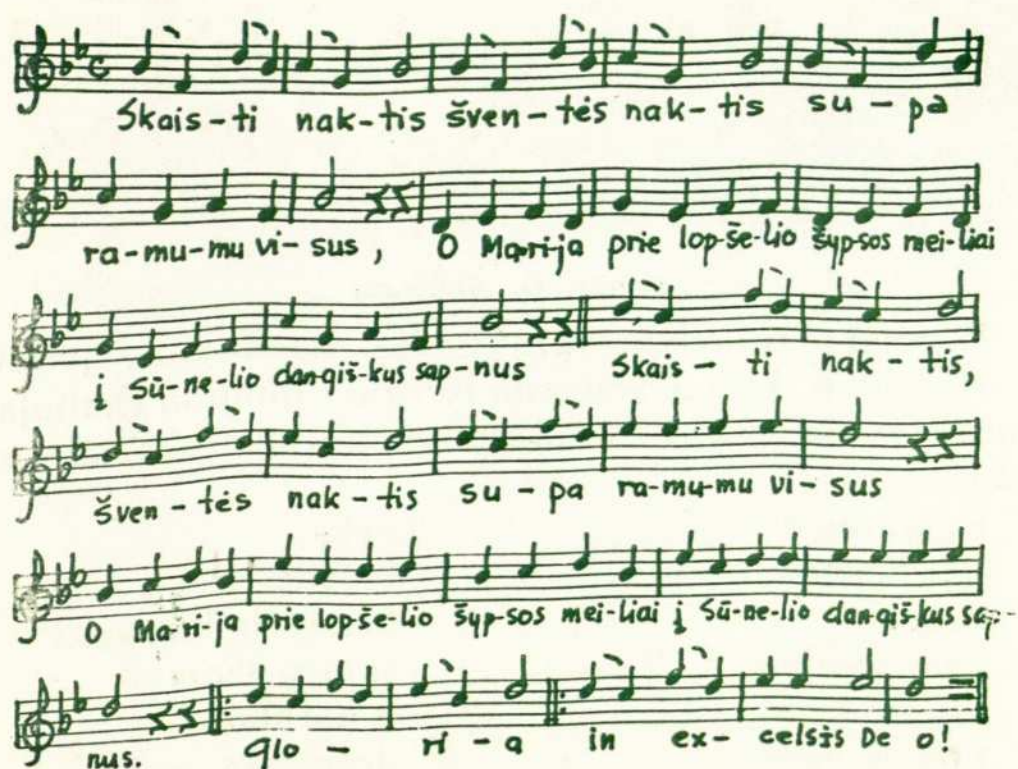
žodžiai: Stasio Ylos

1. Liūlia, Jėzau, liūlia,
mažas kūdikėli,
šią naktelę gimęs,
šią naktelę tylią,
liūlia-liūlia-liū.
2. Liūlia, Jėzau, liūlia
vargu prakartėlėj
šią naktelę gimęs,
šią naktelę tylią,
liūlia-liūlia-liū.
3. Liūlia, Jėzau, liūlia,
Lyg balta sniegulė,
šią naktelę gimęs,
šią naktelę tylią,
liūlia-liūlia-liū.

SKAISTI NAKTIS

1. Skaisti naktis, šventa naktis,
 Supa ramumu visus,
 O Marija prie lopšelio
 Šypsos meiliai į Sūnelio
 Dangiškus sapnus. (2 k.)
 Gloria, gloria in excelsis Deo.
2. Skaisti naktis, šventa naktis,
 Žvaigždės mirksi padangėj:
 Mik, mažuti Kūdikėli,
 Paguldytas ant šienelio
 Šaltoj prakartėj. (2 k.)
 Gloria, gloria in excelsis Deo.

paruošė O. Mikailaitė

I. Ruošiant Kalėdoms prakartėlę, naudojame įvairias statulėles, kurios primena Kristaus gimimą Betliejaus tvartelyje. Iš sąrašo išbrauk tuos, kurių prakartėlei nereikia.

kupranugariai
bezdžionė
jautis
piemenėliai
asilas
policininkas
karalius Erodas

avys
Kūdikėlis
Marija ir Juozapas
sniego senis
3 karaliai
dramblys
arklys

II. Metų bėgyje švenčiame įvairias šventes. Ar gali sujungti šventę su mėnesiu, kuriame ją švenčiame?

a. Velykos
b. Amerikos nepriklausomybė
c. Lietuvos nepriklausomybė
d. Kalėdos
e. Širdžių diena
f. Motinos diena
g. Šv. Kazimiero diena
h. Tėvų diena
i. Vėlinės
j. Padėkos diena
k. Darbo diena
l. Naujieji metai

1. sausis
2. vasaris
3. kovas
4. balandis
5. gegužis
6. birželis
7. liepa
8. rugpiūtis
9. rugsėjis
10. spalio
11. lapkritis
12. gruodis

III. ŽVAIGZDŽIŲ KRYŽIAŽODIS

Skersai:

1. Dabartinis metų laikotarpis.
3. Kiek šitame galvosūkyje yra žvaigždžių?
5. "..... naktis, šventa naktis".
6. Kuriuo metu Kalėdų senis ateina?
8. Kieno gimimo dieną švenčiame per Kalėdas?
9. Linksmų šv.!
12. "Tyli naktis, naktis".
13. Kas žemę dengia baltai?

Žemyn:

1. Ką šis galvosūkis vaizduoja?
2. Kūdikėlis ėdžiose.
4. Daug kur stovi iš sniego pastatytas
7. Jėzaus Motina.
9. Ką gyvuliai daro Kūčių naktį?
10. Kai vanduo sušąla, jis yra
11. Kas piemenėliams apie Jėzaus gimimą pranešė?
14. Ką piemenėliai ganė?

IV. Kuriam metų laikui atitinka kiekvienas iš šių paveikslų — pavasariui, vasarai, rudeniiui, ar žiemai? Kodėl? Kuriuos dalykus šiais laikais darome skirtingai, negu jie būdavo seniau daromi Lietuvoje? Ką panašiai darome?

V. NUOSTABUS SKAIČIUS!

Paimkite bet kokį skaičių nuo 2 iki 9, pavyzdžiui 6.

Tą skaičių padauginkite iš 9: 6×9 yra 54.

Dabar parašykite šiuos skaičius iš eilės:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 ir padauginkite iš 54.

Atsakymas bus 666666666!

Jei paimsite 5, atsakymas bus 555555555 ir t.t.

PABANDYKITE!

VI. MİSLES

1. Kur tik eini, vis po stogu.
2. Penkios skylės vienoj skylėj.
3. Vasarą laukais bėgioja, žiemą kaulus nešioja.
4. Be rankų, be kojų į dangų užlipa.
5. Stovi į viršų, žiūri į žemę. Apačioje karšta, viršuje šalta.
6. Maža, apvali moterėlė dieną naktį sveikinas.

VII. Žiemos metu voverytė netikėtai rado medyje drevę, kuri buvo pilna riešutų. Kadangi negalėjo visų riešutų iš karto namo parsinešti, sugalvojo pirmą dieną pasiimti vieną, antrą dieną — du, trečią dieną dvigubai tiek, kiek antrą dieną. Ir taip kiekvieną dieną ji nešė dvigubai tiek, kiek dieną prieš. Pagaliau penkioliką dieną ji baigė visus riešutus parsinešti. Kuria dieną drevėje liko lygiai pusė riešutų?

(Galvosūkių atsakymai 32 psl.)

KŪČIŲ VAKARĄ

*Alės Paškevičienės
vieno veiksmo vaizdelis*

Veikėjai: nepažįstamas berniukas; Vida, Juozas, Edmundas, Algis — vienos šeimos vaikai. Paulius, Edvardas — Edmundo draugai. Eglė — Vidos draugė. Julija, Rasa, Rima, Rūta — mergaitės, kurios dalyvauja Vidos ir Eglės programoje. Linutė — maža mergaitė.

Scena: kambarys, kuriame stovi papuošta eglutė. Eglutės lemputės nedega. Edmundas tikrina pačiūžas, o jaunesnysis brolis, Juozas, maišosi aplinkui.

EDMUNDAS: Pažiūrėk, Juozai, ar jie neateina...

JUOZAS: O kas turi ateiti? Ko lauki?

EDMUNDAS: Paulius su Edvardu žadėjo ateiti. Iki tėveliai grįš su svečiais, eisim čiuožti.

JUOZAS: (Eina prie lango ir, broliui nematant, nugriebia vieną jo pačiūžą.) Aš nieko nematau!

EDMUNDAS: Kur nukišai mano pačiūžą?!

JUOZAS: Kokią pačiūžą? Aš nieko nežinau!

EDMUNDAS: Nekvailiok! Duok pačiūžą greičiau.

(Įeina Edis su Paulium, nešini pačiūžom.)

O, labas! Kur buvot pradingę?

PAULIUS: Ieškojom atsinešti plokštelę, kurią ką tik gavom. Ar norit išgirsti? (Deda plokštelę ir nustato patefoną. Pasigirsta muzika.)

VIDA: Iš kur tokia muzika?

PAULIUS: Iš Lietuvos. Mes gavome plokštelę iš Lietuvos.
(Edvardas bando šokti.)

VIDA: Edi, tu visai nemoki šokti! Taip niekas nešoka prie tokios muzikos.

EDVARDAS: Tai pamokyk!

EGLĖ: (Ką tik įėjusi iš lauko) Jūsų muziką net lauke galima girdėti.

EDMUNDAS: Plokštelė iš Lietuvos.

EGLĖ: Aš buvau Lietuvoje šią vasarą su tėveliais, bet tokios tai negirdėjau.

PAULIUS: Tai ką girdėjai, mergyt? (su pašaipa).

EGLĖ: Šį tą girdėjau — ir kaip tik apie Kūčias.

EDMUNDAS: Kad ten Kalėdų jau nešvenčia. Uždrausta.

EGLĖ: Gal ir uždrausta, bet aš susitikau tokią senutę, kuri man daug įdomių dalykų papasakojo. Ji džiaugėsi, kad aš ne Lietuvoj gimus, bet gerai kalbu lietuviškai. Mes labai smagiai pasikalbėjom.

PAULIUS: Tai drožk! Sakyk, apie ką?

VISI: Pasakyk, Egle!

EGLĖ: Ji man sakė, kad Žemaitijoje pasakojama sena legenda apie Kūdikėlį Jėzų. Kūčių vakarą jis paslaptingu būdu aplanko tuos namus, kuriuose jis laukiamas...

PAULIUS: O kaip jis žino, kas jo laukia?

VIDA: Nebūk toks gudrus, Pauliau. Kūdikėlis Jėzus žino viską kas jo laukia ir kas ne.

EGLĖ: Senutė dar pasakojo, kad tie, kurie nori, kad Kūdikėlis pas juos ateitų, temstant uždega žvakę lange.

PAULIUS: Taip kaip žydai! Ar Kalėdos žydiška šventė?! Ir ką Dievulis jiems duoda už tai? Saldainių?... (Juokiasi. Ir kiti berniukai ima juoktis. Tik Juozas ne.)

EGLĖ: Ji tik sakė, kad tie namai laimingesni pasidaro. Žmonės pajunta širdy ramybę, džiaugsmą. Jie nesipyksta, tampa geresni.

PAULIUS: Tai ir nušnekėjo ta tavo senutė!

PAULIUS: Mano laikrodis sugedęs. Sukinėju visaip, bet neina ir tiek. Gal Dievulis man Kūčių vakarą pataisys?... (šaiposi)
(Ieina būrys mergaičių: Julija, Rasa, Rima, Rūta)

RŪTA: Egle, Vida, mes jau čia! Sakėt. kad repeticija trečią valandą, ar ne?

EDVARDAS: Ką jūs čia repetuosit? Tautinius šokius? (Berniukai juokiasi)

RIMA: Atsirado gudruoliai! Geriau nesišaipyk, o patys ką nors gero ir naudingo padarykit. Juk šiandien Kūčios. Mes ruošiam programėlę seneliams, štai ką!

PAULIUS: Eikim greičiau čiuožti. Tos mergičkos neduos mums ramybės.

EDMUNDAS: Juozuk, tu liksi namuose?

JUOZAS: Liksiu.

EDMUNDAS: Kai tėveliai grįš, pasakyk jiems, kad aš Kūčioms nevėluosiu, gerai?...

JUOZAS: Gerai. Bet žinok, kad ir svečių bus...
(Berniukai išeina.)

RŪTA: Tai, gerai. Jau tų bernų nebėra, galėsime ramiai sau repetuoti.

RIMA: Aš savo dalį moku, bet galime pakartoti.

RASA: Aš irgi! Bet pažiūrėkim, ar Eglė ir Vida mokės. Jos vyriausios, o vyresni žmonės, sako, turi silpną atmintį... (visos kikeną).

JULIJA: Vida, tu pradėdi su įžanginiu žodžiu, ar ne?

VIDA: (Skaitydama) Malonūs susirinkusieji...

EGLĖ: Gal geriau būtų: "Didžiai gerbiamieji"? Kažkaip iškilmingiau skamba.

RIMA: Man atrodo, kad vyresnius žmones reikia vadinti "tams-tos".

VIDA: (Vėl pradėda) Malonūs susirinkusieji, didžiai gerbiamieji tams-tos...

EGLĖ: Gal geriau bėkim mokytojos pasiklausti, kaip geriau pasakyti... Man atrodo, kad čia jau truputį per daug...

RIMA: Be to, mums trūksta žvakučių. Gal ji turės?

(Mergaitės išeina. Paskutinioji — mažoji Linutė. Prieš išeidama, ji pirštų galiukais apeina eglutę, apžiūri...)

LINUTĖ: Šiąnakt gims Kūdikėlis Jėzus. Ir Kalėdų Senelis ateis. O aš gausiu didelę, didelę lėlę. Tokią... (ji plačiai išskečia rankutes, parodo. Tada išbėga.)

JUOZAS: Pagaliau visi išėjo! Gausiu truputį ramybės.

(Jis kažko ieškinėja. Paskui, suradęs žvakę, ją uždega ir, su tam tikru paslaptingumu, pastato ant stalo.)

Jaučiu, kad kažkas turi ateiti... Koks nors svečias aplankys mūsų namus.

(Juožas atsisėda, užsnūsta. Šviesos pritemdomos. Į sceną ateina nedidelis, basas berniukas. Jis kiekvienoje rankoje laiko vainikėlį.)

JUOZAS: (Staiga nubudęs) Ar tu esi mūsų svečias? Bet aš tavęs visai nepažįstu...

BERNIUKAS: Visi mane pažįsta.

JUOZAS: Iš kur tu?

BERNIUKAS: Iš toli... ir iš labai arti (nusišypso).

JUOZAS: Kas tave čia atsiuntė?

BERNIUKAS: Mano Tėvas.

JUOZAS: Ar jis tau nedavė batų? Dabar žiema, o tu basas...
(žiūri į berniuko kojas).

BERNIUKAS: Man nešalta (vėl nusišypso).

JUOZAS: O ką tu čia atnešei?

BERNIUKAS: Kalėdas.

JUOZAS: Kalėdiniai vainikėliai... Kokie gražūs. Kam juos duosi?

BERNIUKAS: Vieną tau. Tu juk manęs laukei...

JUOZAS: Laukiau kažko... O kam bus antras vainikas?

BERNIUKAS: Pauliui.

JUOZAS: Bet jis negeras! Jis iš visko tyčiojasi.

BERNIUKAS: Jis nori būti geras, tik nežino kaip. Tu jam paduok šį vainiką.

JUOZAS: O ką aš tau duosiu?... Palauk, aš tau atnešiu batukus. Jie man per maži. Gal tau tiks?... (Juožas apsisuka išeiti. Tuo metu užsidega eglutės lemputės.)

Kas uždegė lemputes?... Kur tu berniuk?... (Dairosi, berniuko nebemato.)

BERNIUKO BALSAS: Aš esu visur.

(Juožas vėl atsisėda į kėdę. Varto vainikėlius. Užsimerkia. Visos šviesos užsidega scenoje. Pasigirsta bildesys. Sugrįžta berniukai ir mergaitės.)

EDMUNDAS: Juozai, Juozai. Tu miegi? (Žadina broliuką)

PAULIUS: Ir dar žvakę užsidegęs... Visus namus padegs ko gero...

VIDA: Žiūrėkite, kas čia. (Rodo vainikėlius. Visi vaikai grūdasi pamatyti.)

JUOZAS: (Nubudęs) Čia buvo toks basas berniukas. Jis man juos paliko.

EGLĖ: Kokie gražūs! Net krautuvėje tokių nemačiau.

PAULIUS. Koks berniukas buvo? Ką jis norėjo?... Tikriausiai susapnavai, Juozai (šelmiškai šypsosi).

JUOZAS: Jis sakė, kad vienas vainikas tau, Pauliau.

PAULIUS: (Nustebęs) Man?

JUOZAS: Jis sakė, kad jis nori tau atnešti Kalėdas...

RŪTA: Mergaitės, mums jau laikas važiuoti pas senelius, programos atlikti. Kiek laiko, ar kas žino?

PAULIUS: (Automatiškai pasižiūri į savo laikrodėlį) Pusę šešių.

EDVARDAS: Bet aš maniau, kad tavo laikrodis sugedęs...

PAULIUS: (Deda prie ausies) Eina.

MERGAITĖS: Stebuklas!

PAULIUS: Gal... Bet didžiausias stebuklas, kad man atnešė Kalėdas...

(Pasigirsta bildesys.)

JUOZAS: Bėkim pasitikti, tėveliai ir svečiai jau čia! Ir teta iš Lietuvos!

(Visi vaikai išbėga. Tik Paulius eina lėtai, susimąstęs, nešdamas vainikėlį. Jam priėjus prie eglutės, užsidega lempučių. Pasigirsta kalėdinė muzika. Jis išeina.)

(U ž d a n g a)

Kaip atsirado prakartėlė?

Kalėdų metu prie namų, krautuvių languose, bažnyčiose matome paruoštas prakartėles, kurios vaizduoja Jėzaus Kristaus gimimą Betliejaus tvartelyje. Šio papročio pradžia yra 13-tame amžiuje, kada šv. Pranciškus asyžietis paruošė pirmąją prakartėlę viename urve. Šv. Pranciškus ypatingai mylėjo neturtingąjį Kristų, labai atjausdamas tai, kad jis gimė taip vargingai. Jis norėjo žmonėms tai parodyti vaizdingu būdu ir todėl suruošė prakartėlę. Iš Italijos šis paprotys pasklido ir į kitus kraštus. Lietuvoje prakartėlė buvo ruošiamą tikrai bažnyčiose.

Kodėl šviesos naudojamos

Pirmasis Kalėdų žiburys buvo žvaigždė, kuri rodė trim karaliais (arba išminčiams) kelią į Betliejų, kur Jėzus gimė. Tuo metu, kai Jėzus gimė, žydai šventė "Šviesos šventę", kuriai naudojo uždegtas žvakes. Įvairūs kraštai savo būdu prisitaikė kalėdinį šviesos simbolį.

Airijoje žmonės dieną prieš Kalėdas savo languose įstato žvakutes. Jos rodo kelią keleiviams, kad jiems nereikėtų ieškoti nakvynės, kaip Marijai ir Juozapui.

Vokietijoje Martynas Liuteris pirmasis papuošė Kalėdų eg-lutę žvakutėmis.

Prancūzai pasakoja kalėdinę legendą apie raudongūžį paukštelį. Šis, mojuodamas sparneliais, bandė padidinti ugnį Betliejaus tvartelyje, kad Kūdikėliui Jėzui būtų šilčiau. Jis priskrido taip arti ugnies, kad jo gūžiukas liko raudonas.

Kas atneša Kalėdų dovanas?

Kalėdų dovanos kažkaip atsiranda po mūsų eglutėmis. Kas jas atneša? Tai paslaptis. Trys Karaliai atnešė pirmas Kalėdų dovanas, ir dingę. Dabar kiekvienas kraštas turi savo pasakas iš kur atsiranda kalėdinės dovanos.

Ispanijoje sakoma, kad Trys Karaliai atneša dovanas sausio 6 d. Ispaniukai padeda savo batus ant langinių ir į juos įdeda šieno kupranugariams. Iš ryto jie randa dovanų batuose, o šieno — nebėra.

Italijos vaikams “La Befana” atneša dovanas. Ji prarija blogus vaikus, gerus apdovanoja. Pasakojama, kad Befana buvo moteris pas kurią Trys Karaliai prašėsi nakvynės. Ji atsakė, kad ji buvo labai užimta ir liepė jiems ateiti vėliau. Karaliai niekad negrižo, ir užtat Befana kasmet jų laukia per Tris Karalius.

Prancūzijoje vaikai mano, kad Kalėdų Tėvelis atneš dovanas iš dangaus, jeigu jie bus geri. Jei ne, gaus mušti nuo Tėvelio Mušiko.

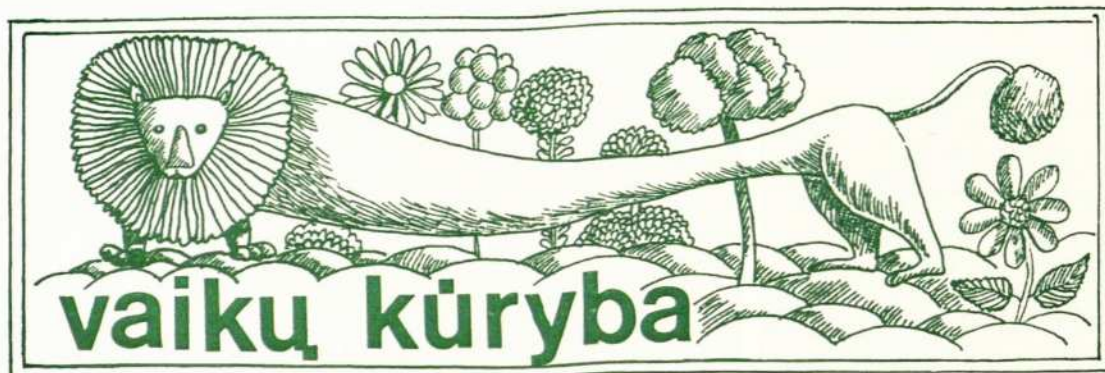
Meksikoje dovanos iškrenta iš didelio molinio paukščio ar gyvulio. Jis vadinasi pinata. Pinatą pakabina tarpdury arba ant medžio šakos, ir vienas vaikas su užrištom akim ją sudaužo. Visi bėga prisirinkti sau dovanų.

Danijoje nykštukas, kuris gyvena palėpėj arba tvarte, atneša vaikams dovanas.

Rusijoje Senis Šaltis su “Snieguole” atveža dovanas.

Olandijoje Šv. Mikalojus joja ant balto žirgo, o jo tarnas Juodasis Petras, juodai apsirengęs, neša dovanas.

Atspėkite, kaip Amerikoje po eglute atsiranda Kalėdų dovanos?

METAI

Lina Šliažaitė

K. Donelaičio lit. mokykla

Chicago, IL

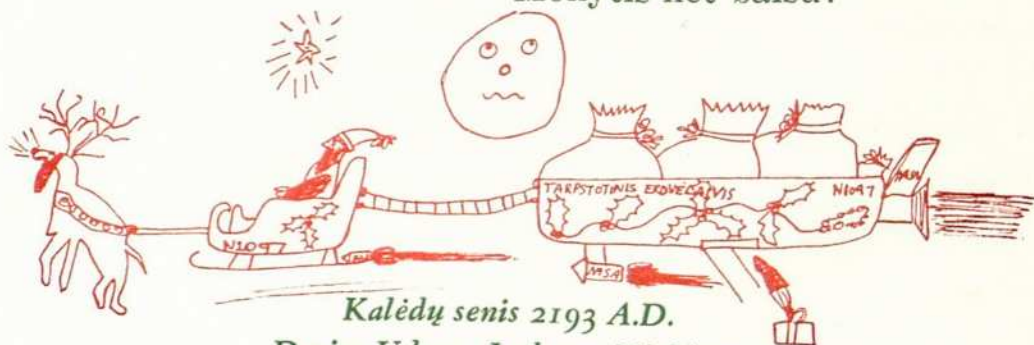
Adomas Didžbalis

K. Donelaičio lit. mokykla

Chicago, IL

Šią vasarą saulutė švies
Aiškiai pro medžius,
Voverės visur striksės
Ir kramtys riešutus.
Rudens mėnulis toks gražus,
Kai naktį aiškiai šviečia,
Saulė sirpina obuolius,
Kurie mus kviečia, kviečia...
Žiemą snaigės dengia žemę
Baltu puošnumu:
Pastatysim sniego senį
Mudu abudu.

Štai ir pavasaris ateina
Visu savo puikumu.
Paukščiai vėl namo sugrįžta, —
Mokytis net baisu!

Kalėdų senis 2193 A.D.

Darius Udrys, Jackson, Michigan

1982 M. "EGLUTĖS" TURINYS

	nr.	psl.			
EILĖRAŠCIAI			<i>Jankus, J. —</i>		
<i>E.J. —</i>			Meškiukas Žaliukas (I)	8	4
Kas?	6	26	" (II)	9	8
<i>Grigaitytė, K. —</i>			<i>Jūra K. —</i>		
Mamytei	5	3	Sigutė keliauja	7	8
<i>Imsrys, P. —</i>			<i>Jurkus, P. ir</i>		
Spindulėliai	6	3	<i>Juknevičienė, E. —</i>		
<i>Jakštas, S. —</i>			Sugrižimas	4	4
Kalėdos Lietuvoj	10	3	<i>Lipčiūtė, D. —</i>		
<i>Jakubėnas, K. —</i>			Maironio vaikystė	2	23
Kiškis grybauja	9	3	Mokytoja	3	4
<i>Jankutė, N. —</i>			<i>Razminas, P. —</i>		
Pasakėlė	8	18	Vyturėlio kelionė		
<i>Jotvingytė, R. —</i>			į dangų	2	4
Tik žiūrėkit!	1	3	<i>Sadūnaitė, D. —</i>		
Negerai!	3	3	Mėlynasis lietsargis	7	4
Rugsėjis	7	3	<i>Teta Audronė —</i>		
<i>Lipčiūtė, D. —</i>			Pingvinas Cepelinas	1	11
Velykos žengia	4	12	Pingvinas Cepelinas		
<i>Maironis —</i>			skrenda lėktuvu	2	12
Kur bėga Šešupė	2	22	Išvyka į ledynų miesto		
<i>Minelga, J. —</i>			mūgę	3	12
Velykos	4	3	Velykos ledynų mieste	4	14
<i>Nemunėlis, V. —</i>			Motinos dienos šventė	5	4
Už jūrų marių	2	3	Cepelinas stovykloje	6	14
<i>O. M. —</i>			Sugrižimas	7	12
Mokslininkai	7	16	Pingvino Cepelino		
<i>Vaitkevičienė, V. —</i>			gimtadienis	8	11
Lietuvos paukščiai	3	22	Cepelino Kalėdos	10	12
<i>Žitkevičius, L. —</i>			<i>Tošė, E. —</i>		
Kalakuto mokinyš	ž	3	Pasaka apie septynias		
			kates	9	4
 PASAKOS IR PASAKOJIMAI			 VAIZDELIAI IR VAIDINIMAI		
<i>Augienė, D. —</i>			<i>Gudalienė, L. —</i>		
Kalėdos be dovanų	10	4	Stebuklinga žaislų		
<i>Gudalienė, L. —</i>			krautuvė	5	23
Algis	5	9	<i>Paškevičienė, A. —</i>		
			Kūčių vakarą	10	22

	nr.	psl.		nr.	psl.
VERTIMAI			<i>Sadūnaitė, D. —</i>		
<i>H. C. —</i>			Kaip gyvuliukai žaidžia	7	22
Krokodilų skaičiavimas	6	4	DARBELIAI		
(sulietuvino D.S.)			1,18; 4,20; 9,29;		
<i>Latvių pasaka —</i>			DAINOS		
Dėdė Špricas	1	14	5,12;		
<i>Michener, J.A. —</i>			<i>Ulėnienė, N. —</i>		
Dovana, kurios			Kalėdinės giesmės	10	16
neužmiršau	1	4	(žodžiai kun. S. Ylos)		
(sulietuvino D.S.)			GALVOSŪKIAI IR ŽAIDIMAI		
<i>Simko, M. —</i>			1,22; 2,17; 3,18; 4,22;		
Jūreivis	6	9	5,14; 6,22; 8,20; 9,18;		
(sulietuvino O. Mikailaitė)			<i>Balsevičius, J. —</i>		
GAMTA IR APLINKA			8,21;		
1,20; 8,28;			<i>Mikailaitė, O. —</i>		
<i>Augienė, D. —</i>			7,18; 10,18;		
Mėsaėdžiai augalai	9	22	<i>Pereira de Sa, D. —</i>		
<i>O. M. —</i>			1,24; 8,20;		
Keisti Australijos			AR ŽINAI		
gyventojai	4	26	1,26; 2,20; 10,28;		
Australijos paukščiai	5	18	ŠYPSNIUKAI		
Keista tikrovė	6	27	1,32; 3,17; 4,32; 6,21;		
<i>Močiutė —</i>			7,32; 8,19;		
Lenktynės su gandra	3	24			

**“EGLUTĖ” sveikina visus savo
skaitytojus ir bendradarbius
su šventomis Kalėdomis
ir linki gražių
1983 metų!**

GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

- I. Išbraukti: beždžionė, policininkas, karalius Erodas, sniego senis, dramblys, arklys
- II. a—4, b—7, c—2, d—12, e—2, f—5, g—3, h—6, i—11, j—11 (Kanadoje j—10), k—9, l—1.
- III. Žvaigždžių galvosūkis: Skersai: 1. žiema, 3. aštuonios, 5. tyli, 6. naktį, 8. Jėzaus, 9. Kalėdų, 12. šventa, 13. sniegas. Žemyn: 1. žvaigždė, 2. guli, 4. senis, 7. Marija, 9. kalba, 10. ledas, 11. angelai, 14. avis.
- VI. 1. kepurė, 2. pirštinė, 3. vilnoniai drabužiai, 4. dūmai, 5. kaminas, 6. durų rankena.
- VII. Tik 15-tą dieną, kai parsinešė 16,384-tą riešutą, drevėje liko pusė riešutų. Jų iš viso buvo 32,767. Keturioliktą dieną voverė buvo parsinešusi tik 16,383, vieną mažiau, kaip pusę.